

HAZİRAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ

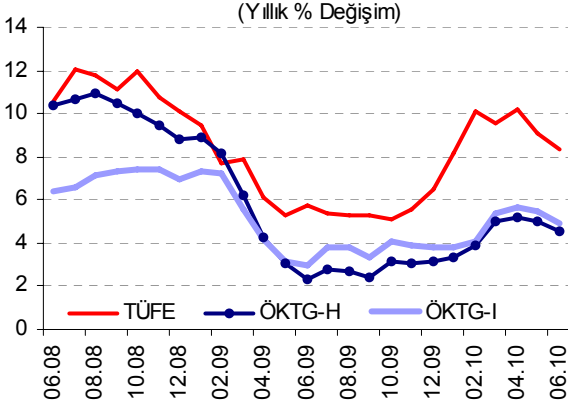
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

6 Temmuz 2010

ÖZET...

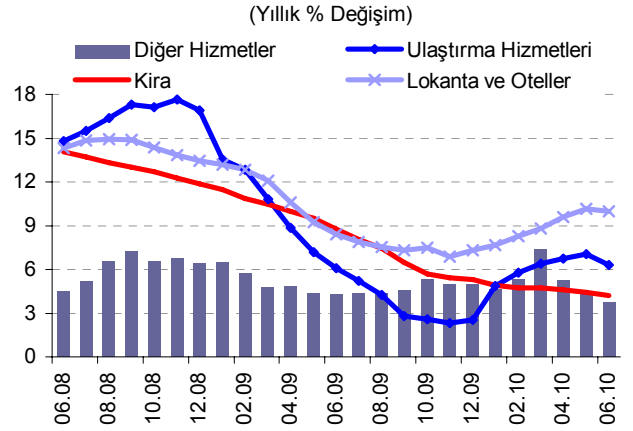
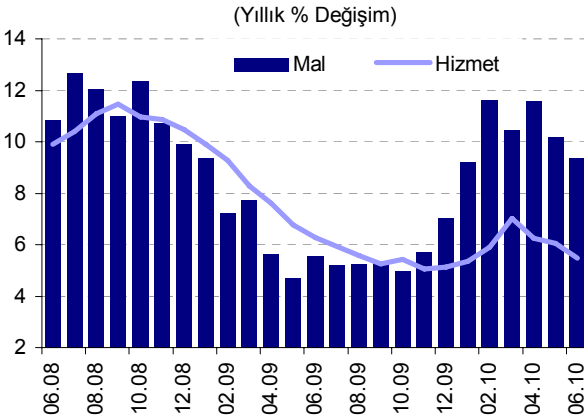
Haziran ayında tüketici fiyatları yüzde 0,56 oranında düşmüş ve yıllık enflasyon 0,73 puan azalarak yüzde 8,37 seviyesine gerilemiştir. Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti'nde de ifade edildiği gibi gıda fiyatlarının yıllık artış hızındaki düşüş devam etmiş, hizmet grubu yıllık enflasyonundaki gerileme ise belirginleşerek sürmüştür. Bu çerçevede, temel enflasyon göstergeleri orta vadeli hedeflerle uyumlu seyrini sürdürmüştür.

...DEĞERLENDİRMELER...

Haziran ayında tüketici fiyatları yüzde 0,56 oranında gerilemiş, yıllık enflasyon 0,73 puan azalarak yüzde 8,37 olmuştur. Enerji, işlenmemiş gıda, alkollü içecekler ve tütün ürünleri ile altını dışlayan ÖKTG-H endeksinin yıllık artış oranı yüzde 4,56'ya, bu endeksten işlenmiş gıda ürünleri çıkarılarak elde edilen ÖKTG-I göstergesinin yıllık artış oranı ise yüzde 4,95'e gerilemiştir.

Haziran ayında mal grubu fiyatları yüzde 0,83 oranında azalırken, hizmet grubu fiyatları yüzde 0,20 oranında artmıştır. Böylelikle, yıllık enflasyon mal grubunda yüzde 9,39'a, hizmet grubunda ise yüzde 5,48'e gerilemiştir.

Hizmet grubu yıllık enflasyonundaki gerileme Haziran ayında belirginleşerek sürmüştür. Et fiyatlarındaki düşüşün olumlu etkisi yemek hizmetleri fiyatlarında gözlenmeye başlamıştır. Hizmet enflasyonundaki yavaşlama alt grupların geneline yayılırken özellikle kira kaleminin yıllık enflasyonunda gözlenen istikrarlı azalış eğilimi sürmüştür.

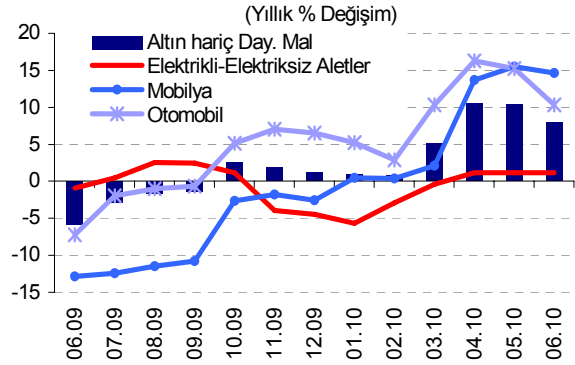
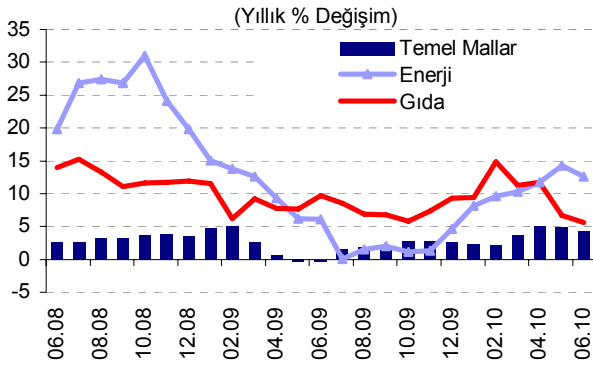
Haziran ayında enerji fiyatları yüzde 0,20 oranında artarken, grup yıllık enflasyonu yüzde 12,63'e gerilemiştir. Bu dönemde, bir önceki ayda olduğu gibi katı yakıtlar ile şebeke suyu fiyatlarında (yüzde 1,7) artışlar gözlenirken, akaryakıt fiyatları uluslararası fiyatlara paralel olarak azalış kaydetmiştir.

HAZİRAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

6 Temmuz 2010

Temel mallarda (gıda, enerji, alkollü içecekler ve tütün ile altın dışında kalan mallar) yıllık enflasyon 0,46 puan azalarak yüzde 4,38'e gerilemiştir. Bu gelişmede, 2009 yılında dayanıklı mallarda uygulanan geçici vergi ayarlamalarının oluşturduğu baz etkili olmuştur. Haziran ayında dayanıklı tüketim mali fiyatları (altın hariç) otomobil fiyatlarına bağlı olarak gerilerken, giyim grubunda fiyatlar son iki yılın Haziran ayının aksine bu dönemde bir miktar artış kaydetmiştir. Dayanıklı tüketim mallarındaki vergi düzenlemelerinden kaynaklanan baz etkisinin, temel mallar yıllık enflasyonu üzerinde Temmuz ayında da aşağı yönlü etkide bulunacağı hatırlatılmalıdır.

Altın fiyatlarındaki yükseliş (yüzde 5,35) Haziran ayında da sürmüş ve yıllık fiyat artış oranı yüzde 30'un üzerine çıkmıştır. Böylelikle, altının son bir yıllık dönemde tüketici enflasyonuna yaptığı katkı yaklaşık 0,3 puan olmuştur.

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Haziran 2010	Haziran 2009	Haziran 2010	Haziran 2009
TÜFE	-0,56	0,11	8,37	5,73
1. Mallar	-0,83	-0,11	9,39	5,56
Enerji	0,20	1,63	12,63	6,09
İşlenmemiş Gıda	-4,79	-3,05	8,20	22,35
İşlenmiş Gıda	-0,45	-0,19	3,22	0,32
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	0,14	0,44	11,07	1,63
Temel Mallar	0,00	0,43	4,38	-0,32
Dayanıklı Mallar	0,23	2,10	9,81	-2,97
Altın Hariç Dayanıklı Mallar	-0,20	2,04	7,95	-5,81
Yarı Dayanıklı Mallar	0,30	0,67	9,22	4,39
Dayanısız Mallar	-1,93	-1,24	9,49	8,95
2. Hizmetler	0,20	0,74	5,48	6,27
Kira	0,18	0,40	4,21	8,74
Lokanta ve Oteller	0,20	0,38	9,97	8,43
Ulaştırma Hizmetleri	0,56	1,30	6,29	6,08
Diğer Hizmetler	0,10	0,87	3,71	4,28

Kaynak: TÜİK, TCMB.

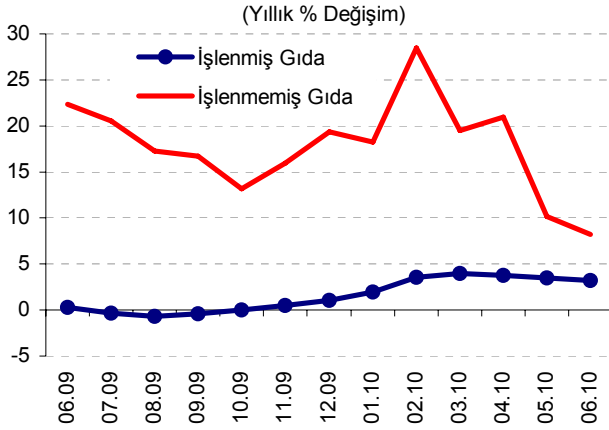
HAZİRAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

6 Temmuz 2010

Haziran ayı Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti'nde de ifade edildiği gibi gıda fiyatlarının yıllık artış hızındaki gerileme Haziran ayında da devam etmiş, gıda yıllık enflasyonu 1,04 puan gerileyerek yüzde 5,62 olmuştur.

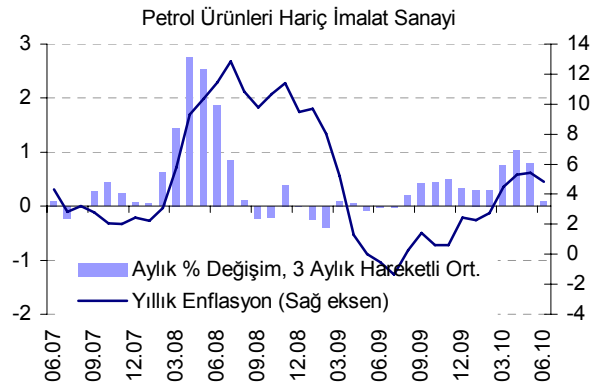
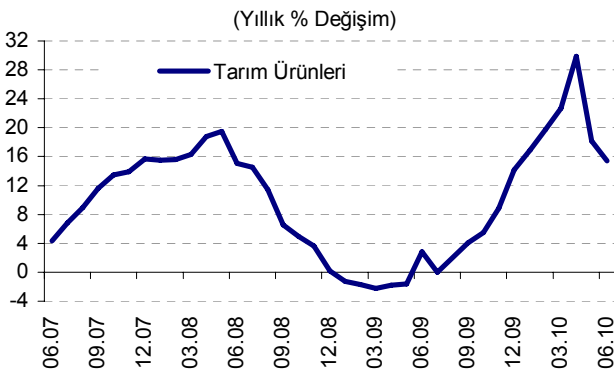

İşlenmemiş gıda ürünleri fiyatları Mayıs ayından sonra Haziran ayında da yüksek oranlı (yüzde 4,79) düşüş sergilerken, düşüşün grup fiyatlarının geneline yayıldığı dikkat çekmektedir. Bu dönemde taze meyve ve sebze fiyatları yüzde 6,05 oranında gerilerken, işlenmemiş et fiyatları yüzde 3,68 oranında düşmüştür. Böylelikle, işlenmemiş gıda grubunda yıllık enflasyon yüzde 8,2 seviyesine gerilemiştir.

Haziran ayında işlenmiş gıda ürünleri fiyatları da azalış kaydetmiştir. Özellikle, katı ve sıvı yağ fiyatları belirgin oranda düşmüştür. İşlenmiş et ürünleri fiyatları ise 9 aydır süregelen artış eğilimi sonrasında ilk defa bu dönemde azalmıştır. Bu gelişmeler sonucunda, işlenmiş gıda yıllık enflasyonu yüzde 3,22'ye gerilemiştir.

...ÜFE...

Haziran ayında üretici fiyatları yüzde 0,50 oranında azalmış ve yıllık enflasyon yüzde 7,64'e gerilemiştir. Tarım fiyatları meyve ve sebze fiyatlarındaki düşümlere bağlı olarak yüzde 0,70 oranında azalırken, imalat sanayi fiyatları özellikle petrol ürünleri ve ana metal sanayi fiyatlarındaki kayda değer düşüşler sonucunda yüzde 0,50 oranında gerilemiştir. Petrol ve ana metal hariç imalat sanayi fiyatlarında ise son iki ayda olduğu gibi belirgin bir değişim gözlenmemiştir.

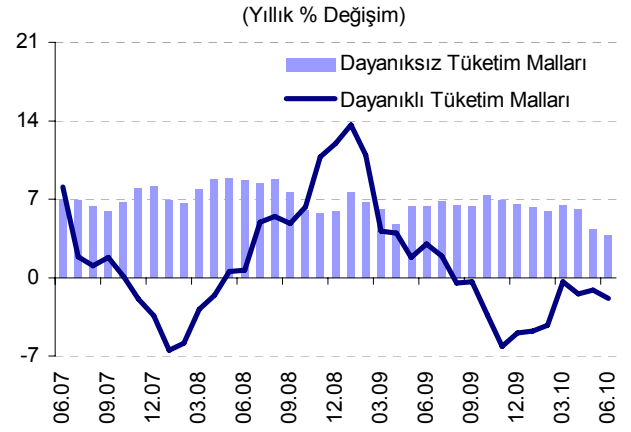
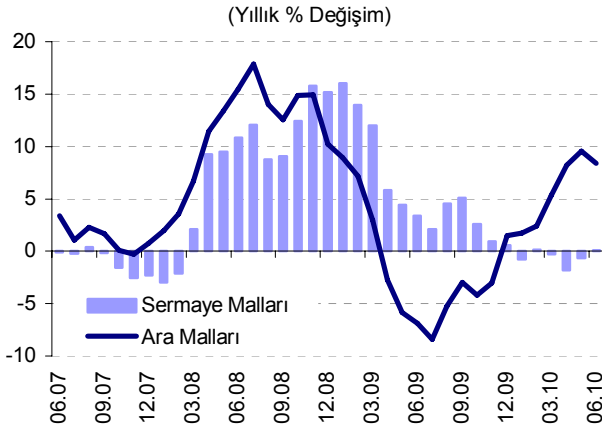
MIGS sınıflamasına göre üretici fiyatları ara malları ve dayanıksız tüketim malları gruplarında gerilerken, sermaye ve dayanıklı tüketim malları gruplarında sınırlı yükselişler kaydedilmiştir. Ara malları fiyatlarındaki gelişmede ana metal sanayi fiyatları etkili olurken, et ve et ürünleri imalatı fiyatlarındaki gerilemenin dayanıksız tüketim malları grubu üzerindeki olumlu etkisi sürmüştür. Özetle, üretici fiyatlarının Haziran ayındaki seyrinde uluslararası petrol ve metal ham madde ile yurt içi tarım fiyatlarındaki düşüşler belirleyici olmuştur.

HAZİRAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

6 Temmuz 2010

MİGS Sınıflamasına Göre ÜFE Gelişmeleri

Aylık Yüzde Değişim

	Haz.09	Tem.09	Ağu.09	Eyl.09	Ekm.09	Kas.09	Ara.09	Oca.10	Şub.10	Mar.10	Nis.10	May.10	Haz.10	Yıllık
Ara Malları	0,54	-0,23	0,81	1,16	-0,41	0,63	0,89	0,28	0,66	3,06	1,80	0,00	-0,50	8,42
Sermaye Malları	-0,66	-0,42	-0,24	0,61	0,03	0,67	-0,15	-0,16	0,36	0,59	-0,72	-0,59	0,10	0,08
Dayanıklı Tüketim Malları	0,90	1,03	-0,85	-0,26	-1,63	-0,01	0,43	-0,36	-0,92	0,28	-0,48	0,78	0,16	-1,87
Dayanısız Tüketim Malları	0,06	0,40	0,13	0,91	1,23	0,20	-0,02	0,12	0,54	0,73	0,45	-0,49	-0,51	3,74
Enerji	3,51	-1,36	1,54	-0,54	-0,12	4,31	0,25	0,54	4,88	1,99	0,91	0,47	-0,93	12,39

Kaynak: TÜİK, TCMB.

HAZİRAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

6 Temmuz 2010

...TABLOLAR

Haziran Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2010		2009	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	-0,56	8,37	0,11	5,73
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	27,60	-2,52	5,62	-1,56	9,68
Alkollü İçecekler ve Tütün	5,31	-0,01	42,93	0,01	7,16
Giyim ve Ayakkabı	7,30	0,35	5,01	-0,79	-1,15
Konut	16,83	0,46	8,37	0,70	11,13
Ev Eşyası	6,78	0,37	4,03	-0,06	-1,67
Sağlık	2,55	0,01	0,43	0,00	4,14
Ulaştırma	13,90	-0,42	10,21	2,82	-4,04
Haberleşme	4,94	0,70	-0,01	1,17	4,10
Eğlence ve Kültür	2,83	-0,10	4,17	0,97	7,93
Eğitim	2,48	1,04	6,01	0,93	4,88
Lokanta ve Oteller	5,51	0,20	9,97	0,38	8,43
Çeşitli Mal ve Hizmetler	3,97	-0,25	9,49	0,98	11,65

Kaynak: TÜİK.

Haziran Ayı ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2010		2009	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
ÜFE	100	-0,50	7,64	0,94	-1,86
Tarım	17,07	-0,70	15,40	1,69	2,86
Sanayi	82,93	-0,45	6,04	0,77	-2,90
Madencilik	2,62	-1,88	8,69	0,26	5,67
İmalat	72,95	-0,50	5,43	1,49	-4,95
Elektrik, Gaz ve Su	7,36	0,33	9,98	-7,80	18,60

Kaynak: TÜİK.

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.